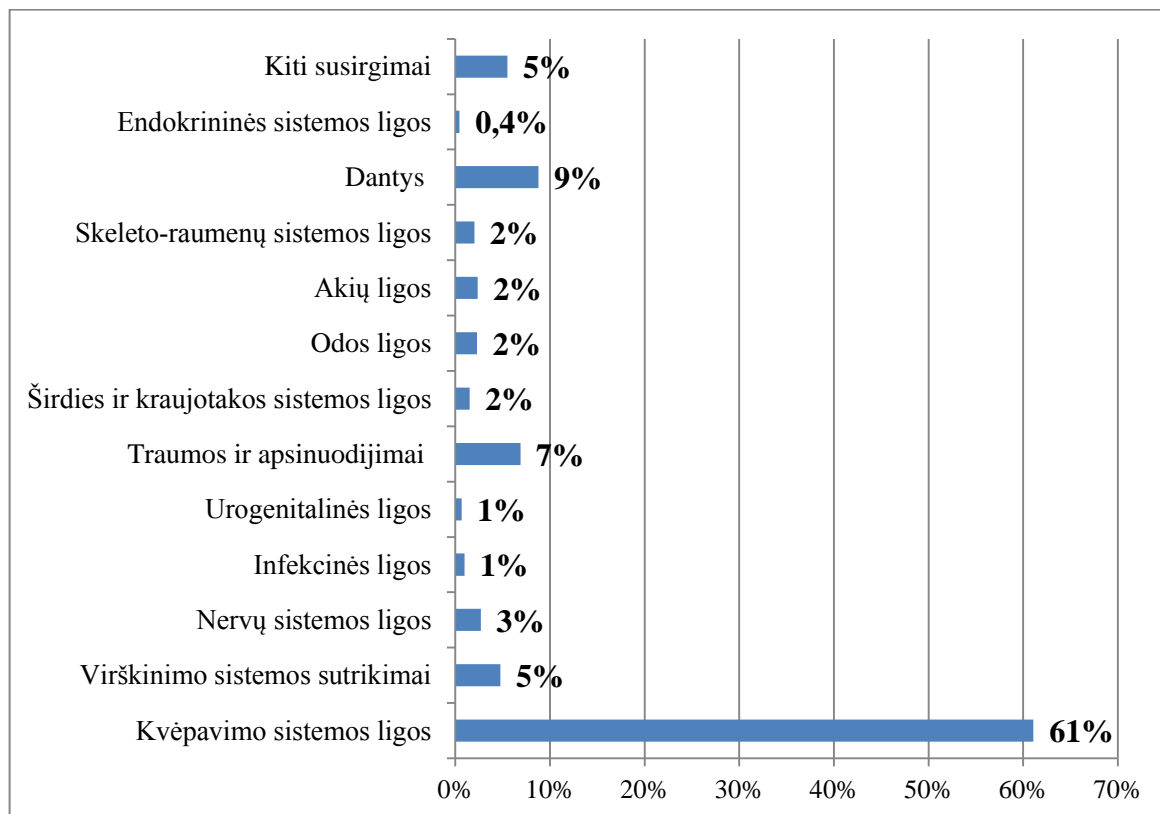

Kelmės rajono mokyklose ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, analizė

Kelmės rajono mokyklose ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, analizė atlikta remiantis Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro sveikatos priežiūros specialistų, dirbančių mokyklose, surinktais duomenimis. Duomenys buvo renkami iš mokinių į mokyklą pristatytų šeimos gydytojo užpildytų pažymų. Sveikatos priežiūros specialistai pateikė duomenis iš Kelmės miesto ir rajono bendrojo lavinimo mokymo įstaigų, t. y. gimnazijų, vidurinių, pagrindinių mokyklų, pradinės mokyklos, pradinį ugdymo skyrių.

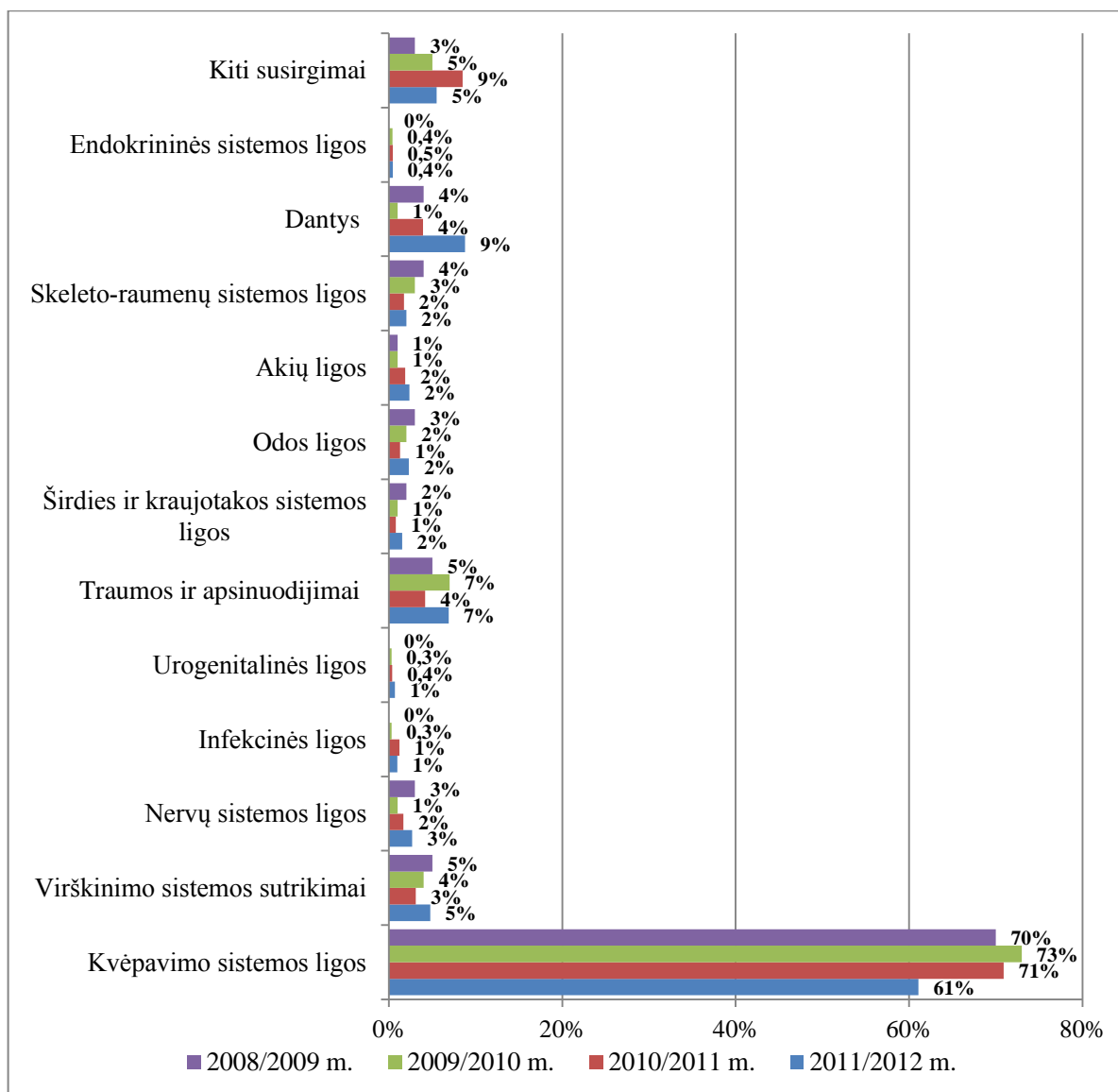
Iš viso užregistruoti 3382 ligos ar sutrikimai, dėl kurių Kelmės rajono mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 mokslo metų metu. Dauguma ligų, dėl kurių Kelmės rajono mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, buvo kvėpavimo sistemos ligos (žr. 1 pav.). Jos sudarė 61 proc. visų nelankymo priežasčių arba iš visų 3382 užregistruotų ligų ar sutrikimų 2066 buvo susiję su kvėpavimo sistemos ligomis. Dantų problemos, jų taisymas sudarė 9 proc. visų mokinių mokyklos nelankymo 2011/2012 metais priežasčių, 7 proc. sudarė traumos ir apsinuodijimai, po 5 proc. – virškinimo sistemos ir kiti sutrikimai, 3 proc. – nervų sistemos ligos. Šie minėti sutrikimai ir ligos sudarė 90 proc. priežasčių, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais ir pristatė šeimos gydytojų užpildytas pažymas.

1 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių ligų ir sutrikimų palyginimas 2011/2012 metais (proc.)

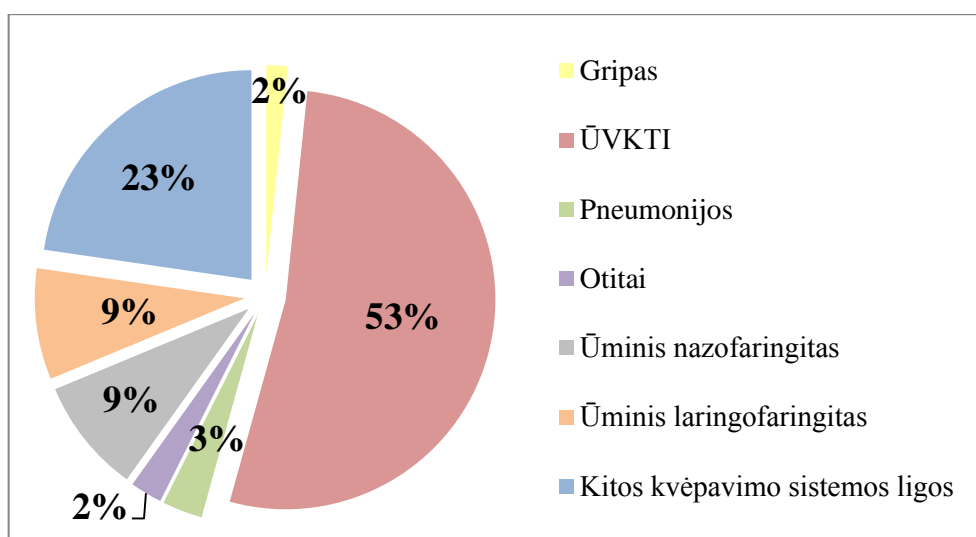
Analizuojant kelių metų duomenis matyti, kad nors ir ženkliau sumažėjo kvėpavimo sistemų ligų dalis tenkanti mokiniams, dėl kurių buvo nelankoma mokykla (2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 mokslo metais jų procentinė dalis sudarė 70 proc. ir daugiau, o 2011/2012 metais 61 proc.), tačiau išaugo dantų (daugiau nei dvigubai, nuo 4 proc. iki 9 proc. 2011/2012 mokslo metais), traumų ir apsinuodijimų (jeigu 2010/2011 metais jis buvo sumažėjęs iki 4 proc. dalies, tai 2011/2012 metais vėl pasiekė 7 proc., kaip buvo ir 2009/2010 mokslo metais), virškinimo (šių sutrikimų dalis mažėjęs 2009/2010 ir 2010/2011 metai vėl sugrįžo į 2008/2009 metų lygį, t.y. pasiekė 5 proc. dalį) ir nervų (2009/2010 metais šių ligų skaičius siekė vos 1 proc., tai per du metus vėl išaugo iki 3 proc.) sistemų ligų ir sutrikimų skaičiai. Lyginant su 2010/2011 metais sumažėjo kitų susirgimų nuo 9 proc. iki 5 proc. 2011/2012 mokslo metais. Skeleto-raumenų sistemos, akių, odos, širdies ir kraujotakos sistemų ligų skaičiai išlieka panašūs, taip pat ir urogenitalinės bei infekcinių ligų procentinės dalys neviršija 3 procentų ribos (žr. 2 pav.).

2 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių ligų ir sutrikimų 2008/2012 metais palyginimas (proc.)

Atidžiau nagrinėjant pagrindinę priežastį, dėl kurios mokiniai praleido pamokas ir nėjo į mokyklą 2011/2012 mokslo metais, kvėpavimo sistemos sutrikimus, matyti, jog kvėpavimo sistemos ligų daugumą (53 proc.) sudaro ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos, t.y. ūmi sloga, ryklės tonzilių, gerklų, trachėjos uždegimai ir kiti, kurie dažniausiai mokinius vargina ir tampa aktualia problema rudenį, žiemą, pavasarį. Dar šiek tiek daugiau nei penktadalį sudaro kitos kvėpavimo sistemos ligos. O beveik po dešimtadalį – ūminis nazofaringitas, kurio pagrindinis veiksnys – peršalimas, ir ūminis laringofaringitas, kurio pagrindas yra gerklės skausmas (žr. 3 pav.).

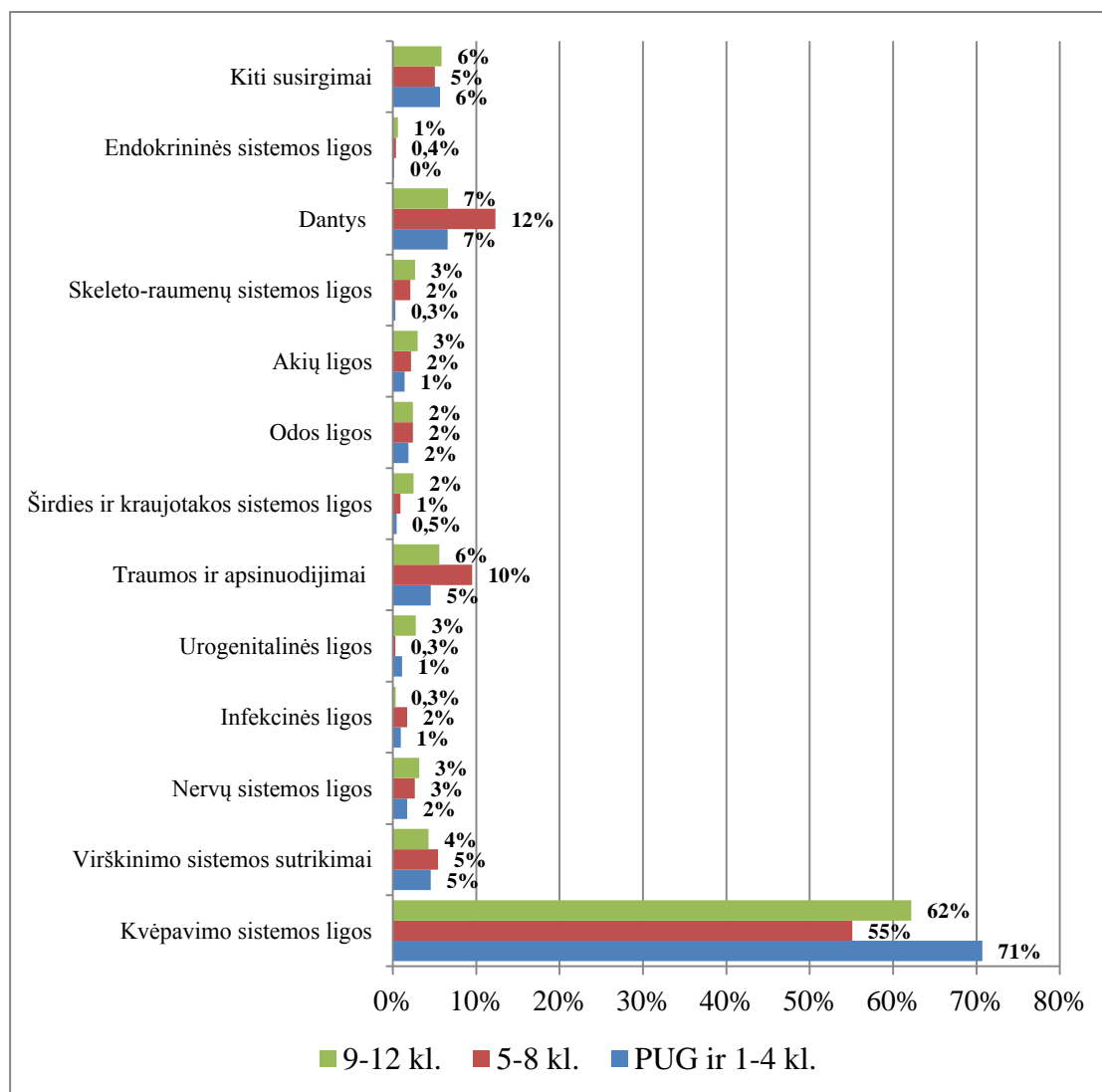
3 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių kvėpavimo sistemos ligų pasiskirstymas 2011/2012 metais

Sveikatos priežiūros specialistų surinktais duomenimis kvėpavimo sistemos ligomis daugiausia sirgo ir tokiu būdu mokyklos kurį laiką nelankė pradinių ugdymo grupių (PUG) ir 1-4 klasių mokiniai (žr. 4 pav.). Kvėpavimo sistemos ligos sudarė 71 proc., kai 9-12 klasių mokinių tarpe dėl šios grupės ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, dalis buvo 62 proc., o 5-8 klasių – dar mažiau, iš visų mokyklos nelankymo priežasčių kvėpavimo sistemos ligos sudarė šiek tiek daugiau nei pusę (55 proc.). Tačiau vyresnių klasių mokinių didesnę procentą mokyklos nelankymo priežasčių struktūroje užėmė nervų sistemos (tiek 5-8 kl., tiek 9-12 kl. mokinių dalis sudarė apie 3 proc.) ir skeleto-raumenų sistemų (atitinkamai, 5-8 kl. mokinių tarpe ligos, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos, dalis buvo 2 proc., o 9-12 kl. – procentinė dalis išaugo iki 3 proc.) ligos, vyresnėse klasėse taip pat daugėja ir akių lygų (susidariusi situacija beveik identiška skeleto-raumenų sistemos ligų atžvilgiu), 9-12 klasių mokinių tarpe ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, teko didesnė dalis ligotumui širdies ir kraujotakos sistemos (procentinė dalis sudarė 2,4 proc., kai tuo tarpu PUG ir 1-4 kl. – vos 0,5 proc., o 5-8 kl. – apie 1 proc.) bei urogenitalinės (vėlgi dalis struktūroje, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos, sudarė 3 proc., kai PUG ir 1-4 kl. – mokinių dalį sudarė 1 proc., o 5-8 kl. – dar mažiau, 0,3 proc.)

ligomis, o 5-8 klasių mokiniams ypatingai išsiskyrė dantų problemomis (net 12 proc. visų mokyklų nelankusių 5-8 kl. mokinių, susidūrė su dantų problemomis, kai kitų klasių mokinių tarpe tokių sutrikimų dalis sudarė 7 proc.), traumomis ir apsinuodijimais (jei PUG ir 1-4 kl. bei 9-12 kl. mokinių tarpe tokių priežasčių, dėl kurios nelankė tam tikrą laiką mokyklos 2011/2012 metais, dalis buvo 5-6 proc., tai 5-8 klasių mokinių dalis padidėja iki 10 proc.).

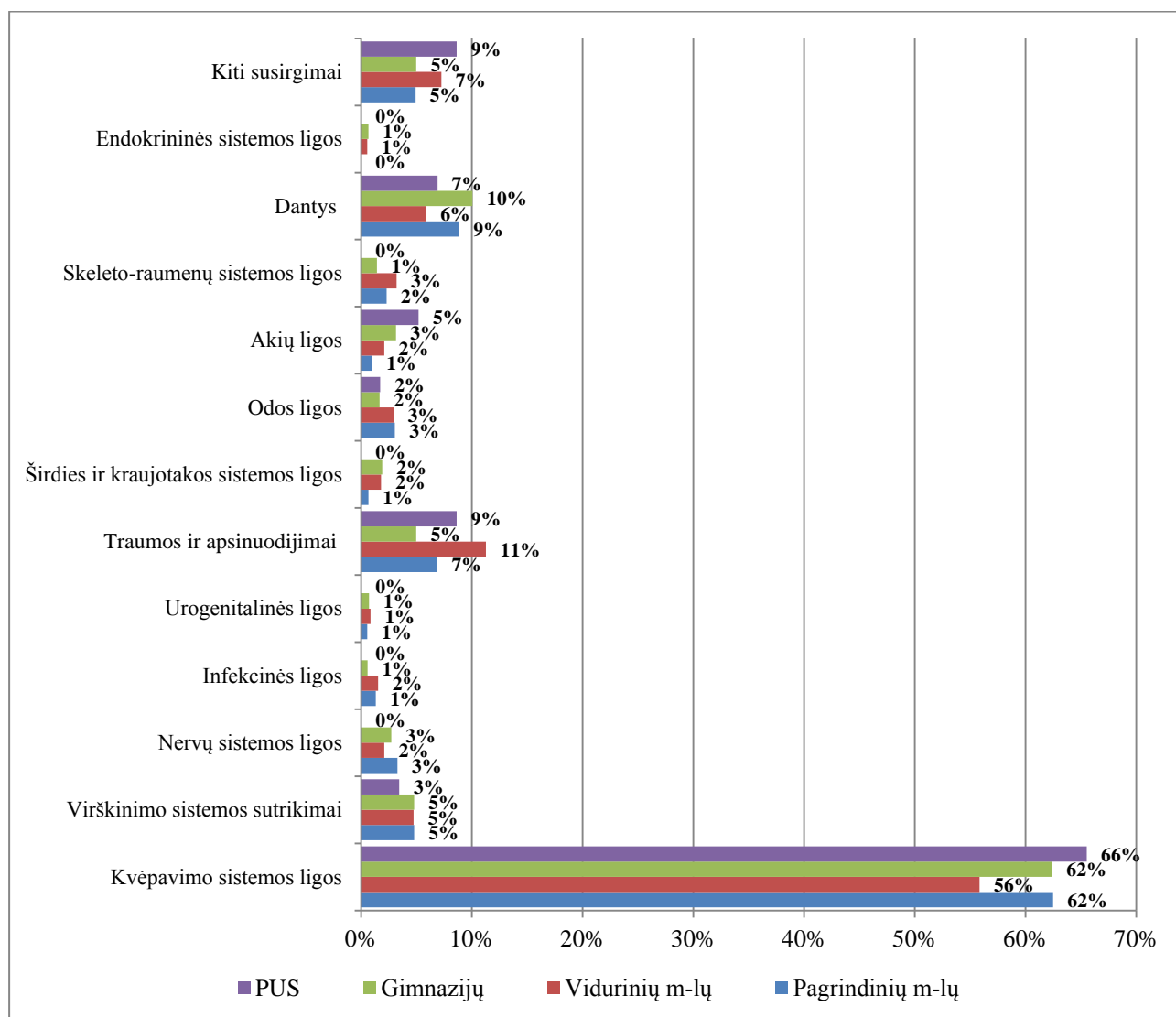
4 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, palyginimas pagal klases (proc.)

Du trečdaliai (66 proc.) pradinio ugdymo skyrių (PUS) mokinių, kurie nelankė mokyklos 2011/2012 metais, susidūrė su kvėpavimo sistemos ligomis, gimnazijų ir pagrindinių mokyklų mokiniai beveik vienodai (po 62 proc.) nurodė taip pat pagrindinę mokyklos nelankymo priežastį – kvėpavimo sistemos ligas, o vidurinės mokyklos mokinių tarpe šios ligos užėmė mažesnę dalį, t.y. 55 proc., tačiau išliko pagrindinė mokyklos nelankymo priežastis. Tačiau vidurinės mokyklos mokiniai dažniau nei kitų mokyklų tipų mokiniai nelankė mokyklos dėl traumų ir apsinuodijimų (11

proc.). Traumų ir apsinuodijimų taip pat daugiau pastebima pradinį ugdymo skyrių mokinių tarpe (beveik dešimtadalis, 9 proc., jų nelankė mokyklos dėl šių priežasčių), tačiau skaičiai nėra dideli, jei pradinį ugdymo skyriuose iš viso užregistruotos 5 traumos ir apsinuodijimų atvejai (5 atvejai užregistruoti ir kaip kiti susirgimai), dėl kurių jie nelankė mokyklos, tai vidurinėse mokyklose 81, bet ir mokinių skaičius žymiai didesnis. Dauguma traumų ir apsinuodijimų (91 proc.) būna buitiniai ir tik apie dešimtadalis jų būna įvykę mokykloje. Kitų susirgimų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos, daugiau užregistruojama taip pat vidurinių mokyklų mokinių tarpe, kaip skeleto-raumenų sistemos ligos, iš kurių šiek tiek daugiau nei trečdalis (34 proc.) užregistruojami vidurinių mokyklų mokiniams (23 iš 68 atvejų). Tuo tarpu gimnazijos ir pagrindinės mokyklos mokiniai išsiskyrė didesniu mokyklos nelankymo problemomis dėl dantų ligų ir sutrikimų, nes apie dešimtadalis (atitinkamai 10 ir 9 proc.) mokyklos nelankymo priežasčių buvo susijusių su dantų problemomis (žr. 5 pav.).

5 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, palyginimas pagal mokyklų tipus (proc.)

Palyginus didesnių Kelmės rajono mokyklų bendrus mokyklose ligų, dėl kurių mokiniai nelankė jos 2011/2012 metais, rodiklius, matyti, kad Kelmės „Kražantės“ pagrindinė mokykla išsiskiria didesniu skaičiumi nervų sistemos ligų (18 iš visų 91 atvejo, o tai yra penktadalis), Kelmės „Aukuro“ vidurinėje mokykloje daugiau užregistruota ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, susijusių su traumomis ir apsinuodijimais bei skeleto-raumenų sistemos ligomis. Traumų ir apsinuodijimų skaičius siekė 42 atvejus, o skeleto-raumenų ligų skaičius per vienerius mokslo metus buvo 16 ir šios problemos tai pat sudarė atitinkamai beveik penktadalį (42 traumos ir apsinuodijimai kai iš viso užregistruota 233 traumos ir apsinuodijimai Kelmės rajono mokyklose) ir beveik ketvirtadalis (24 proc. arba 16 iš visų 64 skeleto-raumenų sistemos ligų Kelmės rajono mokyklose teko „Aukuro“ vidurinės mokyklos mokiniams, kurie dėl šių priežasčių nelankė mokyklos 2011/2012 metais). Dantų problemos daugiausia buvo aktualios kaimiškų mokyklų mokiniams. Dėl šių problemų mokyklos daugiausia nelankė mokiniai iš Vaiguvos vidurinės, Maironių pagrindinės ir ypatingai Kražių gimnazijos mokiniai, kurioje 95 atvejai užregistruoti kai šeimos gydytojo užpildytose pažymose buvo nurodyta problema susijusi su dantimis, kai visų rajono mokyklų bendras skaičius siekė 297, tai Kražių gimnazijos mokiniams teko beveik trečdalis (32 proc.).

Apibendrinimas.

Kelmės rajono mokyklose ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, analizė atlikta remiantis Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro sveikatos priežiūros specialistų, dirbančių mokyklose, surinktais duomenimis iš mokinių į mokyklą pristatytų šeimos gydytojo užpildytų pažymų.

Iš viso užregistruoti 3382 ligos ar sutrikimų atvejai, dėl kurių Kelmės rajono mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 mokslo metais. Dauguma ligų buvo kvėpavimo sistemos ligos. Jos sudarė 61 proc. visų mokyklos nelankymo priežasčių (2066 atvejai, kurių daugumą (53 proc.) buvo ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos), dantų problemos, jų taisymas sudarė 9 proc. (arba 297 atvejus) traumos ir apsinuodijimai – 7 proc. (233 atvejai), kurių 91 proc. buvo buitinės, virškinimo sistemos ligų ir kaip kiti užregistruoti sutrikimai – po 5 proc. (atitinkamai 161 ir 186 atvejai), o nervų sistemos ligoms teko 3 proc. mokinių mokyklos nelankymo priežasčių (iš viso 91 atvejis). Šie sutrikimai ir ligos sudarė 90 proc. priežasčių, kurios buvo nurodytos šeimos gydytojų užpildytose pažymose.

Analizuojant kelių metų duomenis matyti, kad ženkliau sumažėjo kvėpavimo sistemų ligų dalis tenkanti mokiniams (2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 mokslo metais jų procentinė dalis sudarė 70 proc. ir daugiau), tačiau išaugo dantų (nuo 4 proc. iki 9 proc. 2011/2012 mokslo metais), traumų ir apsinuodijimų (jeigu 2010/2011 metais jis buvo sumažėjęs iki 4 proc., tai 2011/2012

metais pasiekė 7 proc.), virškinimo (šių sutrikimų dalis mažėjęs kelis metus iš eilės 2011/2012 metais išaugo iki 5 proc.) ir nervų (2009/2010 metais šių ligų skaičius siekė vos 1 proc., tai per du metus išaugo iki 3 proc.) sistemų ligų ir sutrikimų skaičiai.

Sveikatos priežiūros specialistų surinktais duomenimis dėl kvėpavimo sistemos ligų daugiausia mokyklos nelankė pradinio ugdymo grupių (PUG) ir 1-4 klasių mokiniai (jų dalis siekė 71 proc.), kurie mokėsi pradinio ugdymo skyriuose, kai 9-12 klasių mokinių, kurie daugiausia mokėsi gimnazijose, šios grupės ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, dalis buvo 62 proc., o 5-8 klasių mokinių lankančių vidurines rajono mokyklas – dar mažesnė, 55 proc., tačiau vyresnių klasių mokinių didesnę procentą mokyklos nelankymo priežasčių struktūroje užėmė nervų sistemos (apie 3 proc.) ir akių bei skeleto-raumenų sistemų (5-8 kl. dalis buvo 2 proc., o 9-12 kl. –3 proc.) ligos.

9-12 klasių mokinių tarpe ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, teko didesnė dalis ligotumui širdies ir kraujotakos sistemos (procentinė dalis sudarė 2,4 proc.) bei urogenitalinėms (3 proc.) ligoms, o 5-8 klasių mokiniai ypatingai išsiskyrė dantų problemomis (12 proc. visų mokyklų nelankusių 5-8 kl. mokinių dalį pamokų praleido dėl dantų problemų), traumomis ir apsinuodijimais (10 proc.), kurie būdingi vidurinės mokyklos mokiniams, o ypatingai dantų problemos aktualios kaimiškų mokyklų mokiniams.